

Reageren?

Brieven: maximaal 200 woorden.

Artikelen: maximaal 700 woorden.

Mail uw reactie met naam, adres en telefoonnummer naar
opinie@nd.nl of Postbus 2085, 3800 CB Amersfoort.Meer informatie: nd.nl/contactIVO ARNOLD • hoogleraar economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam nd.nl/opinie BEELD ISTOCK

Er lijkt geen rem te zitten op de vraag naar de cryptomunt.

BITCOIN IETS VOOR WAAGHALZEN

... De huidige hype rondom de cryptomunt bitcoin kan alleen worden verklaard uit hebzucht en de angst van particuliere beleggers om de boot te missen.

Bitcoin voor dummies, zo heet de workshop waarvoor een consultant adverteert in de dagbladen. Hierin worden leken geïntroduceerd in de geheimen van dit elektronisch ruilmiddel. Dit heeft als unieke eigenschap dat het decentraal wordt gecreëerd en wordt geregistreerd in een wereldwijd computernetwerk. De advertentie bevat een aantal klasieke verleidingstrucs. Er worden schaarste en urgentie gecreëerd ('slechts 50 plekken') en er wordt een beroep gedaan op autoriteit ('gevestigde financiële instellingen beginnen warm te lopen voor bitcoin'), sociale bewijskracht ('er lijkt geen rem te zitten op de vraag naar de cryptomunt') en wederkerigheid ('gratis uitgebreide catering').

waarom-vraag

In de workshop leer je wat bitcoin is en hoe je in bitcoin moet beleggen. De waarom-vraag staat niet op het programma. Toch is dit de belangrijkste vraag. Als bitcoin-insiders be-

sluiten om geld te gaan verdienen met afgeleide producten als workshops is het oppassen geblazen voor de leek. Blijkbaar zien ze meer brood in bijscholing dan in de bitcoin zelf. O ja, de prijs van de workshop is 50 ouderwetse euro (30 euro voor vroegboekers). Zou de bitcoin-consultant het niet aandurven om een prijs af te geven in bitcoin?

hebzucht

Het is heel goed mogelijk dat de techniek achter de bitcoin waardevol is en nuttige toepassingen zal vinden in de economie, al zijn er nog genoeg vragen (bijvoorbeeld over het hoge energieverbruik). De huidige hype kan echter alleen worden verklaard uit hebzucht en de angst van particuliere beleggers om de boot te missen. De bitcoin is geen serieus alternatief voor geld en zegt niets over het vertrouwen in ons geldstelsel. In het dagelijks leven blijft de bitcoin vooralsnog onzichtbaar. Slechts een beperkt aantal partijen accepteert de bitcoin als ruilmiddel, maar daarmee is het nog geen geld. Sigarenbandjes kun je ook ruilen. Bitcoin mist twee belangrijke eigenschappen die geld moet hebben: stabiliteit en een elastisch aanbod. De

koersschommelingen van de bitcoin zijn veel te hoog voor gebruik in het normale geldverkeer. Niemand zal het aandurven om zijn salaris voor een lange termijn vast te leggen in bitcoin; als die crasht, blijft er van je salaris niets over. De geldhoeveelheid moet ook kunnen mee-ademen met de economie: als economieën groeien, is er meer geld

Blijkbaar zien ze meer brood in bijscholing dan in de bitcoin zelf.

nodig om het toegenomen betalingsverkeer te ondersteunen. Dit was vroeger het nadeel van het gebruik van goud in het geldstelsel. De beschikbare voorraad goud was beperkt en kon de naoorlogse economische groei niet aan. Eenzelfde probleem zou zich voordoen bij de bitcoin, waarvan de uitgifte beperkt is tot maximaal 21 miljoen exemplaren. Dit als bescherming tegen overproductie en inflatie. Net

als bij goud kopen beleggers bitcoin niet vanwege de intrinsieke waarde, maar vanwege de inschatting dat andere beleggers (grotere dummies) zullen volgen.

misleidend

De bitcoin is dus beter te vergelijken met goud dan met geld, met als extra nadeel dat er geen decoratieve toepassingen zijn. Aanduidingen als coin, munt en valuta en het gebruik van de verticale dollarstreepjes in het bitcoin-logo roepen echter associaties met geld op. Dat is misleidend en zou moeten worden verboden. Een betere benaming is e-goud (bitgoud kan ook, maar geeft spraakverwarring bij de tandarts). Libertijnen zijn aanhangers van een ideologie die bekend staat om haar wantrouwen jegens alles wat van de overheid komt. Zij schrijven de populariteit van bitcoin graag toe aan het falen van de centrale banken. Hun theorie is dat het onorthodoxe geldbeleid dat sinds de kredietcrisis is gevoerd, het vertrouwen in ons geldstelsel heeft ondermijnd. Daarom zouden burgers hun toevlucht nemen tot e-goud. Hiervoor is echter geen enkel bewijs. De inflatie ligt op een zeer laag ni-

veau en de euro is de laatste tijd weer sterker geworden. Geldontwaarding is momenteel wel het minst grote probleem in het eurogebied.

ideologie

Opinieonderzoek laat verder zien dat het vertrouwen in de euro en de Europese Centrale Bank weer licht gestegen is, nadat het ten tijde van de eurocrisis een flinke deuk had opgelopen. Er is dus geen enkele relatie tussen de explosieve koersontwikkeling van de bitcoin, van 1000 dollar in januari naar meer dan 10.000 dollar deze week en gangbare maatstaven voor het vertrouwen in ons geld. Het ontgaat mij ook volledig waarom burgers die geen vertrouwen zouden hebben in ons geldstelsel wel opeens vertrouwen hebben in een geheimzinnige cryptomunt die cybercrime en andere zaken die het daglicht niet kunnen verdragen, faciliteert. Libertijnen projecteren dan ook vooral hun eigen ideologie op bitcoinbeleggers. Kortom, de bitcoin is er voor libertijnen, waaghalzen en natuurlijk voor dummies. Wat dat betreft is de naam van de workshop goed gekozen. <